

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Éves ár 170.— L., félévre 95.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca) 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

ERDÉLY SIRATÓJA.

Egy kiváló magyar költő halt meg a múlt napokban Budapesten, aki életének utolsó évtizedét nagy szomorúság sulya alatt töltötte. Erdélyi ember volt és nem jöhetett haza szülőföldre. Értésére adták, hogy mint nemzete fájdmánának énekesét, hazafias versek íróját, nem engedik Erdélybe.

Milyen megrázó erejű, mely versekben mondotta az azon való bánkodását, hogy nem látogathatja meg a gyermek-reményeit, ifjonti küzdelmeinek színhelyét, nem kecskeheti föl élete alkonyán szülőinek sírját, nem örvendezhet barátainak és rokonainak seregében. Ha Erdélyi emberrel találkozott és valami jogcímét talált rá, asztalához hívta, minden erdélyi dolgról kikérdezte: hogyan élnek a városok magyar lakói, a falusi gazdák, a munkások, tudósok? Aztán elővette azokat a füzeteket, amelyekbe Erdélyről szerzett, kesergő verseit írta, olvasni akart belőlük, de nemigen sikerült a végére jutnia, mert rendszerint zokogásba fuladt az olvasás.

Jakab Ödön a szülőföld után való sóvárgás élő szobra volt.

Hálás kötelességet teljesítünk, mikor halála alkalmával megilletődött szívvel emlékeztünk meg az ő földi pályafutásának fő állomásait. Mert ő is azok közé az igaz magyarok

közé tartozott, akik a „Magyar Nép“ olvasó táborára a távolból is szeretettel gondoltak a lelki kincseikből minden jót áldozni készek voltak.

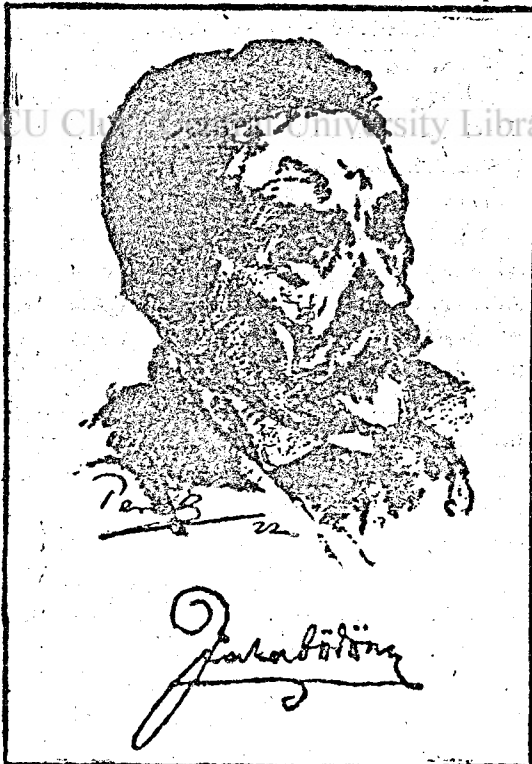
Jakab Ödön szerkesztőségünket készséggel hatalmazta föl, hogy műveiből szabad kézzel válogathassuk ki mindazt, amit olvasóink okulására és gyönyörködésére alkalmasnak találunk.

S ezen felül abban is kezünkre járt, hogy legszebb verseiből egy könyvet és egy füzetet közrebocsáthassunk könyvsorozatainkban. Nagy szolgálat volt ez részéről, mert az ő értékes költészetét is rideg üzleti szellemmel kezeli a pesti kiadócég. Jakab Ödön kiadóinál személyesen vetette közbe magát, hogy az erdélyi olvasók számára összeszedhessük és közrebocsáthassuk az ő legszebb költeményeit. Életének boldog percei voltak, amikor látta, hogy

legalább lelkének szülőtteit, verseit és elbeszéléseit küldheti oda, ahová testi valójában sors kegyetlensége nem engedte beköszönteni.

De életpályájának más fordulatairól is tisztelettel emlékezünk meg földi bucsuvételei alkalmából.

Jakab Ödön 1854-ben született Marostordamegyében, Vadasdon. A marosvásárhelyi és kolozsvári református kollégiumban tanult,

a kolozsvári egyetemen szerzett tanári oklevelet. Tanári működésének nagy részét is erdélyi középiskoláknál fejtette ki. Költői munkásságának érdemei nyitottak utat neki a fővárosba, ahol a tanári működés mellett az irodalmi életben is nagy szerepet játszott. Tagja volt az Akadémiának, Kisfaludy Társaságnak, Petőfi Társaságnak, Erdélyi Irodalmi Társaságnak.

As irodalom minden ágában nagy sikereket ért el. Verseiben székely szülőföldjének rajongó szeretete, a magyar hazafias érzések nyerne megható kifejezést. Prózai elbeszéléseiben a Maros-menti magyar falvak vilá-

gát rajzolta meg hol tréfás, hol megható nevezettel. Szindarabjai a népelet érdekes a jaival nyerték meg a közönség tetszését.

Jakab Ödön érdemei iránt a nemzet azzal is leróta háláját, hogy meit diszszirhelyre temette el. Jakab végnapjait megaranyozta volna az a tudás, hogy Erdély földjében térhet örök nyugalomra. Amit a sors megvont a testtől, adjuk meg mi erdélyi magyarok a halál után: fogadjuk szívünkbe Jakab költészetének törhetetlen magyar szellemeit és őrizzük meg életének emlékét.

Végre sikerült...

A román kormány kölcsöntárgyalásai hétköznap óta izgalomba tartják az ország közvéleményét. Több ízben jelentették a kormányhoz közelálló körök, hogy a kölcsön megkötése sikerült, viszont az ellenzéki pártok, különösen a liberálisok váltig hirdették, hogy a Mironescu-kormány nem fogja a kért külföldi kölcsönt megkapni. Az ellentétes hírek és vélemények között nehéz volt eligazodni s nem lehetett előre látni, hogy kinek lesz igaza? Végre is a kormány győzött! Hogy azonban ennek a győzelemnek mi az értéke, azt a jövő fogja megmutatni.

Azt, hogy tulságos örvendezésre nincs ok, mindennél jobban igazolják a kölcsön megkötésének körülményei és a megkötött kölcsön súlyos feltételei.

Külön érdekességet ad a kölcsöntárgyalásoknak az, hogy a román Nemzeti Bank valószínűleg államként lépett fel az államban és eljárásával legfőbb oka volt annak, hogy Románia csak hosszas tárgyalások után kaphatta meg a külföldi kölcsönt. A Román Nemzeti Bank igazgatóságában ugyanis négy nemzeti párti igazgatósági taggal szemben öt más párthoz tartozó igazgatósági tag ült és ezek élükön Burileanuval, a bank kormányzójával, mindent megtettek, hogy borsót törjenek a Mironescu-kormány orra alá. Szinte valóra vált a liberálisok hajdani jóslata, hogy a Maniu-pártot a pénzen keresztül fogják megbuktatni! Mert az történt, hogy a bank-kormányzó és egyes igazgatósági tagok ellenállása miatt a Mironescu-kormány tényleg be-nyújtotta lemondását a királynak, de a király

azt nem fogadta el. Közben Burileanu távoztatva, a kormány háta megett, táviratban folytatott le a kölcsönt ajánló bankárokat. A végén a király is megelégedte a Nemzeti Bank ellenállását és Burileanút felmentette állásától. Közben már a Nemzeti Bank is landó lett volna elfogadni a kölcsönadók azt a feltételét, hogy külföldi ellenőrző bizottság a bank élére és ellenőrizze Románia pénzügyi műveleteit. A beleegyezés azonban Burileanu nézve későn jött és most perrel kell keresni igazságát zsiros állása elvesztése miatt.

A kormány most diadalmában van, pedig a kölcsön erkölcsi sikere Románia nézve nagyon gyengén fest. Lássuk mily nagy kölcsön anyagi mérlege!

Románia a kölcsön nyújtóktól 8 millió lejnyi összegnek megfelelő kölcsönt kap, az összeget azonban nem kapja teljes egészében készpénzben, hanem csupán felét, vagyis 4 milliárd lejt kap kézhez. A többit Románia függő adósságainak rendezésére fordítja, letőleg vasuti anyagokban és iparcikkben májában juttatják a román államnak.

A 4 milliárd lejt Románia a követeléseként kívánja felhasználni. Másfél milliárd lejt a tönkrement közutak és a vasut felújítására fognak felhasználni. A fennmaradó összeg nagyobb részét a Creditul Agricol a Román Jelzálog Hitelbanknak adják, a földművesek adósságait rendezze. Néhány kisebbségnek tehát nagyon gyengén segíünk lehet, hogy a Creditul Agricol is fog gondolni s ebből a pénzből rész-

Hozzá vagyunk szokva, hogy a regáti intézmények az erdélyi s különösen kisebbségi érdekekkel nem sokat törődnek. De feltesszük a kérdést: vajjon lesz-e haszon abból, a kölcsönből, amit a román állam 10—11 százalékra kapott s a Creditul Agricol bizonyára 15—16 százalékra fog tovább adni? Mire a gazdákhoz jut 20—22 százalékos pénz lesz belőle. A kölcsönnek az utépítésre és a mezőgazdasági hitel céljaira adandó összeg után fennmaradó részét állami beruházásokra, folyó kiadások fedezésére és kisebb állami adósságok törlesztésére fogják fordítani.

Nyilvánvaló tehát, hogy a kölcsön anyagi mérlege sem fest valami jól! Auboin francia bankár, mint külföldi ellenőrző szakértő már megérkezett Bukarestbe és megkezdette működését. Különösen arra ügyel, hogy a kölcsön összege ne merüljön el a romániai költségvetés tengerében. Románia költségvetése azonban olyan tételekkel van megterhelve, hogy nagyon kétséges, siker fogja-e koronázni Auboin francia bankár munkáját, vagy pedig ez a 4 milliárd is elfolyik az állami kormányzás egérutjain.

Dr. Sz. F.

KÜLFÖLD

India békéje. Ghandinak az indiai angol alkirályal folytatott tanácskozását teljes eredmény kísérte. Az indus népvészér egyezséget kötött Anglia képviselőjével s elrendelte a nemzeti ellenállás megszüntetését. A sótermelése — mint már irtunk róla — a tengerparti vidéken szabad lesz, viszont az angol árak számára megint megnyílik India. Anglia tehát nagy reménységgel indul a század közepe felé, mert az utóbbi hetekben, szinte ugyanegy napon, diplomáciája két nagy diadalt aratott: az olasz-francia ellentét enyhítését s az indiai békét, amely megteremtette a szabad Indiát az angol birodalom kebelében. Talán a világ nehéz gazdasági helyzetének megoldásához is hozzá fog járulni a hatalmas szigetország, mert említett két hatalmas sikere már világ-szerte érezteti jó hatását gazdasági téren is. Mi hozzánk is eljuthat ez a jótékony enyhülés, különösen most, hogy — ha drágán is — meg lehetett szerezni végre a külföldi kölcsönt.

Az olasz-francia megegyezés hatása a külpolitikában. A világsajtó néhány ujságjával szemben az olasz féléhivatalos lap

hosszabb cikkben kifejti a kötött megegyezés hatását az egyetemes külpolitikára. Szerinte a megegyezés nagy mértékben hozzá fog járulni a politikai feszültség megszüntetéséhez s így megteremti a lelkeknek azt a nyugodt állapotát, amely szükséges a páris-környéki békék igazságosan intézkedéseinek orvoslására. Az olasz féléhivatalos szerint ez a béke igazi útja.

Németországi események. Curtius német külügyminiszter hivatalos látogatást tett Ausztriában. Ezt az alkalmat az osztrák közönség arra használta fel, hogy hatalmas tüntetést rendezzen Ausztriának Németországhoz való csatlakozása mellett, amit a békeszerződések tudvalevőleg eltiltottak.

Ennél a Németországban nagy rokonszenvre talált tüntetésnél nagyobb jelentőségű Grovener német hadügyminiszter éles támadása a francia hadügyminiszter ellen. A francia hadügyminiszter nem régen olyan nyilatkozatot tett a francia kamrában, hogy a leszerelés terén nem lehet egyformán bánni minden nemzettel, hanem szigorubb intézkedést kell tenni azokkal szemben, akik a világháborúban támadók voltak. A német birodalom hadügyminisztere ezzel szemben rámutatott

arra, hogy a békeszerződés a leszerelést minden nemzet egyenlő köteletségévé tette, ezért nem szabad külön intézkedéseket alkalmazni azokra sem, annál kevésbbé, mert a pártatlan történettudomány máris kimutatta annak a vádnak alaptalanságát, mintha a háborút a központi hatalmak kezdték volna. Rámutatott Grovener arra is, hogy bár Franciaország haderejének békelétszámát leszállította, a francia hadsereg erejét a tankok, repülőgépek, ágyúk és gépfegyverek óriási számával a végtelékig fokozta, kiképzett tartaléka igen erős, tisztjeinek száma pedig nagyobb, mint volt békében, tehát a tartalékokat azonnal el tudja látni képzett tényleges tisztekkel.

A német külügyminiszter nyilatkozatát nagy helyesléssel fogadta a német közvélemény, amely — amint látszik — nem csak érzi egyenlő jogát a többi nemzetekkel, hanem kívánja, hogy azt ismerjék el és biztosítsák.

A harmadik jelentős németországi eredmény a német nagyipar megegyezése a szovjettel. Ennek következtében a német nagyipar nagy és állandó munkához jut s így helyzete lényegesen megkönnyül.

A búzatanácskozás. Valószínű, hogy a párisi tanácskozások eredménye az lesz, hogy a nyugati nagy államok megvásárolják a dunai államok búza feleslegét. Ez a felesleg 16—17 millió métermázsa. Pontosan egytized része a nyugati államok szükségletének. Tehát rájuk nézve igazán nem jelent terhet a megvétel. De alaposan lehet tartani attól, hogy a megvétel fejében iparuk részére fognak engedményeket kérni s ekkor elvesztjük a réven, amit megnyerünk a vámon.

A magyar népszámlálás eredménye. 8 millió 683 ezer 740 volt Magyarország lakosságának száma 1930. december hó 31-én. Tíz év alatt hétszázezerrel emelkedett, ami elég tekintélyes szám. Budapesten és a vele összeépült környéki városokban együtt 1 millió 470.548 ember lakik. Egész kis ország. Száz-ezren felüli lakósa van még Szegednek és Debrecennek: 135.131 és 117.410. A részletes feldolgozás adatai csak későbbben kerülnek nyilvánosságra.

A jelenlegi kormány akkor bizonyult tehetetlennek, amikor az ország leginkább rászorult volna az okos, higgadt és következetes kormányzásra.

Duca nyilatkozatát azzal fejezte be, hogy egyedül a liberális párt vezetheti ki Romániát a bajokból.

Besarábiában katonai kormányzást vezetnek be? A bukaresti *Curentul* című ujság értesülése szerint Besarábiában 40 magasrangú vasúti tisztviselő helyét katonákkal fogják betölteni. A hír mindenfelé nagy izgalmat keltett, mert régóta rebesgetik Besarábiában, hogy a besarábiai közigazgatás és állami kormányzás minden területén a katonaság fogja átvenni a vezetést és irányítást.

Megalakult a Magyar Párt tagozata Domokoson. A Szolnok-Doboka megyei Domokos községben megalakították a Magyar Párt helyi tagozatát. A tagozatnak 210 tagja van. Elnöke lett Várady József lelkész, alelnök Molnár Sándor, titkár Molnár Sándor Gyurikó. Az összejárás fáradságos munkáját nagy lelki ismeretességgel Molnár Sándor és Gergely József végezték.

Belpolitikai hírek

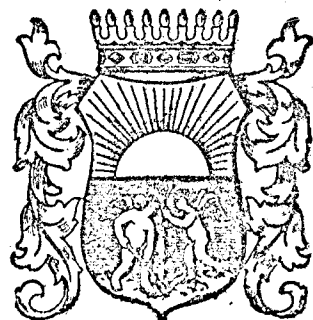
Különös terv. Mihalache belügyminiszter különös terv megvalósításán foglalkozik. A terv szerint a vármegyei prefektusok állásukból elmozdithatatlan, állandó jellegű, állami tisztviselők lennének. Eddig kormányváltáskor mindég a prefektusok is változtak, a kormány ilyen módon biztosította befolyását a közigazgatásban. Ugylátszik, a román Nemzeti Párt arra az időre akarja a prefektusokat pilléreknek meghagyni, mikor kormányról lekerül és ellenzéki párttá lesz. A különös terv ellen a liberális párt vezetői eleve tiltakoztak és megvalósulása esetén kellő időben bizonyára módot fognak találni a prefektusok felfüggesztésére!

Titulescu új pártot akar alakítani. Románia londoni követe, Titulescu hír szerint új politikai pártot akar alakítani. Titulescu abban bizik, hogy pártja híveiül a kisebbségeket is meg tudja nyerni. Ezért pártjában külön alosztályt akar felállítani a kisebbségek számára. Alig hisszük, hogy Titulescu mézesmadzaga különb lesz, mint a Maniué volt!

A liberálisok külföldi ujságokban támadják a mai kormányt. Duca a liberális párt elnöke egyik elterjedt német ujságban a *Neue Freie Presse*-ben érdekes nyilatkozatot tett. Duca nyilatkozatában élesen kikel a mai kormányzati rendszer ellen. Ebből a nyilatkozatból a következőket ragadjuk ki:

— Romániában kétféle válság van — mondja Duca. — Az egyik kormányzási válság, amelynek előidézője teljes mértékben a nemzeti parasztpárt. Ma már nem titok, hanem bebizonyosodott tény, hogy sem Maniu, sem Mironescu nem értenek a kormányzáshoz. Nincs elég tapasztalatuk, előképzettségük s emiatt csak kapkodnak, ami az ország jelenlegi viszonyai között fölötte veszedelmes.

— A másik válság gazdasági válság, ami most már európai jelenség. Bizonyos azonban, hogy az általános válságnak vannak olyan tünetei is, amelyek kizárólag romániai tünetek. Ezekért a régebbi kormányzatok is felelősek, nem szabad azonban azt hinni, hogy a jelenlegi kormányt nem terheli semmi felelősség, mert neki már nem volt módjában megállítani a leromlást. Sőt!

Gyümölcsfaoltványok

diszfák, diszcserjék, rózsák, szőlőoltványok, amerikai alanyvesszők legjutányosabb beszerzési forrása gróf Bethlen László farsikolára és szőlőoltványtelepénél Reteaz-Regteq, jud. Someq.

* HIREK *

Március 15. A magyar történelem egyik legfényesebb dátuma márc. 15. 1848-ban a pesti magyar ifjuság ezen a napon vetette föl azt a kérdést, hogy rabok le- gyünk vagy szabadok? A sza- badság mellett tett fogadalmat és fogadalmát a leghősiesebb harcokkal és áldozatokkal pe- sésítelte meg. Nemcsak szavalni és lelkesedni, hanem cselekedni és meghalni is tudott. Március 15 az ifjuság, a tavasz és a szabadság ünnepe! Nekünk is van ifjuságunk és tavaszunk, jogunk van a megemlékezésrel

Mindenfelé hóviharak tom- boltak. Páris, Bécs és Bu- dapest városokban újabb hó- viharok voltak. A nagy hó Bécsben és Budapesten for- galmi akadályokat okozott. — Különösen szokatlan jelenség a franciaországi havazás, mert ott márciusban már rendszeren nyári- asra szokott fordulni az időjárás. Erdélyben is mindenfelé nagy hóviharak voltak. Különösen a Mezőségen volt nagyobb hava- zás, hól 50 centiméteres hó fedte a földeket.

Mozgó rendőrséget szervez- nek az utonállók ellen. A bel- ügyminiszteriumban elhatároz- ták, hogy a mindegyre megis- métlődő rablótámadások miatt mozgó rendőrséget fognak szer- vezni. A mozgó rendőrség az utak közbiztonságára és rendjére fog felügyelni.

Súlyos kimenetelű hajó össze- ütközés történt az Aldunán. Az aldunai Adakaléh sziget mellett két személyszállító hajó össze- ütközött. A szerencsétlenség kö- vetkeztében az egyik hajó elsü- lyedt. Az összeütközés alkalmá- val 11 ember meghalt.

Haláleset veszettkutya ma- rása következtében. Török Já- nos mezőtelegi előfizetők fele- ségét egy veszett kutya meg- marta. A sebesült asszonyt keze- lésre a kolozsvári Pasztör-inté- zetbe szállították, ahonnan két heti gyógykezelés után elbocsájt- ották. Hazaérkezése után ne- hány napra a szerencsétlen asz- szonyon kitört a veszettség. Gyorsan visszazállították a ko- lozsvári Pasztör-intézetbe, de már nem lehetett segíteni rajta és másnapra nagy kínok között meghalt.

Fogházbüntetéssel akarják sujtani az öngyújtók tulajdono- sait. Az öngyújtók tulajdono- sait, akiknek nem volt engedé- lyük eddig pénzbüntetésre ítél- ték. Most törvényjavaslatot nyuj- tanak be, hogy a visszaélőket fogház büntetéssel sujthassák.

Nagy földrengés pusztított Macedoniában, Görögországban és Bulgáriában. Macedoniában nagy földrengés pusztított. A földrengés hatása kiterjedt Gö- rögország és Bulgária területére is. Macedoniában a földrengés- nek 250 halálos és 1000 súlyo- san sebesült áldozata van. Az ed- digi becslések szerint Macedo- niában ezeröttszáz ház omlott össze. A földrengés görög és bol- gár területeken is nagy károkat okozott. A földrengés által oko- zott anyagi kár felbecsülhetetlen.

Itt említjük meg, hogy Japán- ban is földrengés volt. A japáni földrengés alkalmával egész vá- rosok omlottak össze és 500 em- ber halt meg.

Kétszáz ember halt meg egy kínai hajó elsüllyedése alkalmá- val. A Jancekiang folyón robba- nás következtében egy utasszál- lító hajó elsüllyedt. A hajón 400 utas volt, akik közül csak két- százat sikerült élve kimenteni, a többiek a folyóba fulladtak.

Anacot pasztilla szopogatásá- val fertőtlenítsé a száj- és ga- ratüreget. Anacot pasztilla meg- védi fertőzéses bántalmaktól. Egy fiola ára 37.— lej.

Nem szabad fegyverrel ját- szani! A temesmegyei Nagyösz községben Schultz Péter községi rendőr nagyobb csoport fiatal ember előtt revolverét mutogatta. A fegyver elsült és a golyó Schultz Antal 17 éves fiút szíve- zt találta. A szerencsétlen fiú ne- hány perc alatt kiszenvedett. Schultz Péter, a szerencsétlenség előidézője, háza padlásán fel- akasztotta magát és meghalt.

Hány magyar lakik Nagyvá- radon? A népszámlálási adatok szerint Nagyváradnak 84 ezer 560 lakósa van. Ezek közül 60 ezer magyar nemzetiségű.

Olesulni fog a cukor! A ke- reskedelmi miniszteriumban ta- nácskozásokat folytattak a cu- korgyárak vezetőivel a cukor árának leszállítása ügyében. A tárgyalások eredményeként a cu- kor árát le fogják szállítani. Az árleszállítás azonban nagyon kis mértékű lesz. Egyelőre 1 lejjel, ősszel pedig 5 lejjel fog egy kiló cukor megolesulni.

Nem szabad a libákat és ru- cákat kinezni! Magyarországon a földmivelésügyi miniszter üd- vös rendeletet adott ki a tömött libák és rucák kinzása ellen. A tömött libák és rucák nyakát ugyanis le szokták kötni, hogy a kukorica szemeket ne hany- ják ki. Ez eljárás miatt a tömött állatok sokat szenvednek, mivel a lekötés fájdalmakat okoz és nem tudnak vizet inni. A ma- gyar földmivelésügyi miniszter ez eljárás alkalmazását büntetés- terhe alatt megtiltotta.

Gondosan válogassa meg has- hajtóját. Sőt kérje ki orvosa tanácsát, aki Artin dragéet fog ajánlani, mert biztos, enyhe, olesó.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Az aranyosszéki kertészet válságos helyzete.

Tordaaranyos vármegye aranyosszéki községeinek népe, ép úgy, mint a háromszékiek, gúnynévvel vannak megjelölve s ha itt sincs is meg a „Gyi fel Köpec, bú Barót, sátos Bibarcfalva, emberölő Kisbacon, kalácsütő Nagybacon... kádorozó Herman“ kezdetű vers: mindenki tudja, hogyha valaki után Aranyosszéken azt kiáltják: retkes, az felsőszentmihályfalvi, ha murkosnak tisztelik, alszentmihályfalvi, a hagymások sinfalviak, a kukujosok (burgonya) kövendiek, a káposztások egerbegyiek. Már-már bele is szoktak a faluk népei nevük viselésébe, ugyannyira, hogy nem kerül elő a gúnynév említésére a községek másik nevezetessége: a kövendi káposzta, a bágyoni bicska, hanem legfeljebb viselkedésükkel az illetőnek az ő retkes-murkos nevével s azzal vége a harcnak kívülről. Csak a belső harcok, tusák folynak, forronganak tovább, hol bánatos lemondás, hol kétségbeejtő reménytelenség, hol ökolbeszorult törni-zuzni vágyó alakjában — mert Aranyosszék szorgalmas kertész népe csőd előtt áll. Az a nép, ahonnan Amerikát az ezredik sem látta, már nem képes, nem bír itthon megélni. A kormányoknak nem érdeke segíteni rajta, mert bár a szegény adóalanyok, de nagyobb részét kisebbségi polgárok, de meg falusiak lévén, nyomorult szervezetlenségükben hangot sem tudnak adni a fájdalomuknak. Ez a nép tud sokat is, olcsón tud termelni, csak azt nem bírja ki, hogy terményei nyakán maradjanak. Nem fájnának nekünk a bolgárok, hiába özönlének be a kormány jóvoltából tüstöl-csövestől, mert ha ők

öntözőberendezéseikkel ma-még boldogulnak is a sok vizet kívánó terményeikkel, mi a talaj alkalmas megválasztása által fogjuk őket nálukénál külön terményeinkkel. Nem félünk az autósoktól sem, hiába hordják a korábban fejlődő termények hazájából vagonszámra a makói és aradi terményeket, mert azok a mi frissebb és olcsóbb terményeinkkel úgy sem fogják sokáig bírni a versenyt. Mi győzni fogunk és nem kívánunk állami támogatást, csupán lehetőségnyújtást arra, hogy terményeinket értékesíteni tudjuk.

Messze-messze Csikországba valamikor addig nem árultak más hagymát, amíg a sinfalvi hagyma el nem fogyott s ezelőtt csak egy évtizeddel is vagonszámra szállítottak árut az aranyosszékiek a kőszénbányák vidékére. Ma ezeknek a lehetősége mind megszűnt, a kormány esztelen pénzügyi politikája miatt, pedig a mi terményeink hirtelre nem reklámirozás útján nyerték, hanem minőségükkel vívták ki a messze piacokon. Vajjon érdemes lesz megölni Aranyosszék kistermelőit és rábízni a termelést a finomságban soha nem versenyképes tömegtermelőkre? Vajjon jó lesz a koldusok számát még az aranyosszéki kertészekkel is szaporítani? Vajjon nem koldusok országunk leszünk végre teljesen itt a Kánaán földjén? Vajjon, ha ez bekövetkezik, miről lesznek nevezetes Egerbegy, Sinfalva, Kövend és a többi szorgalmas, jóra való aranyosszéki községek?

Csongvay Ferenc.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító“ R.-T.

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadni

Kialakultak a budapesti Mezőgazdasági Kiállítás keretei.

Alig pár nap választ csak el az országos mezőgazdasági kiállítás megnyitásától, amikor a vidéki érdeklődők tizezrei és a külföldi látogatók ezrei új színeket fognak hozni Budapest világvárosi forgalmába. A kiállítás látogatói nap-nap mellett változatos programmu lovasmatatványokban és fogatelőhajtásokban gyönyörködhetnek majd, amelyekhez a díjazott állatok elővezetése fog csatlakozni. A tenyészállatkiállítás anyaga gazdagságával és kiváló minőségével még a múlt év hatalmas kereteit is meghaladja.

A tenyészállatkiállítás mellett a többi kiállítási csoportok is jelentős fejlődést mutatnak az elmúlt évekhez képest. A tejgazdasági, vetőmag- és termény-, szakoktatási és kísérletügyi, háziipari dohány, erdészeti és a halászáti kiállítás csarnokán kívül bizonyára nagy számmal fogják felkeresni a látogatók a borkóstolóval kapcsolatos borászati és szőlészeti kiállítást. Külön is megemlítést érdemel a nagysikerűnek ígérkező mezőgazdasági gép- és eszközkészítés, amelynek keretében a nagyhirű magyar mezőgazdasági gépipar és a külföldi gyárak képviselői fogják bemutatni ismert gyártmányait, a gépujdonságokat pedig külön közös csoportban mutatják be.

A március 20-tól 25-ig megtekinthető, számtalan látványosságot és hasznos tanulságot ígérő kiállítás iránt általánosan megnyilvánuló nagy érdeklődést az 50%-os kedvezményes utazásra jogosító igazolványok igen nagyméretű igénylése is jelzi.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásárra utazók a vásárigazolvány ellenében 1931. március 14-től a felutazásnál a magyar határt vizum nélkül léphetik át és azt utólag Budapesten

66 százalékos kedvezmény mellett megszerezhetik. A magyar államvasutak az odautazásnál március 14. és 24-ike között 50 százalékos, a visszautazásnál pedig 20. és 31-ike között szintén 50 százalékos kedvezményt nyújtanak, a román államvasutakon pedig a visszautazásnál március 24-től 31-ig szintén 50 százalékos kedvezményt. A vásárigazolvány kapható a Keleti Újság összes bizományosainál és minden menetjegyirodában. Ára 180 lej. 197 lej előzetes beküldése ellenében a Magyar Nép kiadóhivatala is megküldi ajánlott levélben.

Nálunk is vannak sok malacokocák! Nyárádszentsimonról írja Szabó József kisgazda előfizetők: „Visszaemlékezve a Magyar Nép-ben közölt „Sokmalacokocák titka” című cikkekre, két éves és három hónapos kocámról a következőket írom meg. Első ízben malacozott halot, másodszer tizenegyet, harmadszor tizenegyet, negyedszer tizennégyet. Vagyis a koca négyszeri malacozásra 42 malacot vetett. A koca az összes malacokat felnevelte.” Kár, hogy előfizetők nem írja meg azt, hogy kocája milyen fajtájú? Leírásából arra következtetünk, hogy a göndör-szőrű mangalica fajtához tartozik.

Milyen gyógynövényeket gyűjtünk ebben az évben? Lapunk munkatársa dr. Péter Béla ny. gazdasági akadémiai igazgató tavaly jól sikerült gyógynövény értékesítő mozgalmat juttatott sikerre. Tavaly például Kolozsvár közvetlen környékéről 20 ezer kiló tavaszi héricset helyezett el. Az idényi gyógynövény értékesítésre vonatkozólag dr. Péter Béla a következőket adja lapunk útján az érdeklődők tudomására. Tavaszi hérics virág iránt idén nincs ke-

reslet, mert Oroszország nagyon elárasztotta vele az erdélyi piacot és olcsóbban is igen nagy tömegeket. De ez a tavaszi hérics gyökere is van érdeklődés. Ebből a cikk lehetne egynéhány ezer kg helyezni. Kereslet van ezidén főleg a bodzavirág, hársvirág, kőkényvirág, galagonyvirág iránt; mindezekből nagy tömegeket tudnánk elhelyezni legkeresettebb cikk ezidén az őszi kikerics magja. Már az elmúlt évben is keresték ezt a magot a külföldi nagykereskedők, de idén még nagyobb az érdeklődés iránta. Keresik még a rózsa (pukkantó) és a beléndevirág iránt, kivált az előbbiből mennyiséget lehetne ezidén adni.

PIAC

Jól sikerült a kereszturi bikavásár!

A kereszturi bikavásár jól sikerült. A vásáron megjelentek a regáli mezőgazdasági marák kiküldöttjei is és több mint száz darabot kaptak. Összesen 74 szüemtháli és 11 magyar hajtottak fel a vásárra. A marák csaknem fele, száma 34 darab kelt el. Az árak bonként 15—23 ezer lej között váltakoztak. A kereszturi vásár sikere jó tanúbizonyság amellel, hogy a Székelyföld gabonatermeléssel szembeállattenyészést kell előmozdítani, mert a szép tevékeni állatokat még a mai rossz gazdasági viszonyok között lehet értékesíteni.

Piaci árak Udvarhelyszékben

Buza 65—70, rozs 55—60, árpa 52—56, zab 30—33, kukorica 45—50, krumpli 22—25, 20 literes vékánként.

SZÖVETKEZET

Egy gyűlés tanulságai.

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének évi közgyűlései az erdélyi, magyar közgazdasági életnek mindég kimagasló eseményei szoktak lenni. A gyűlésre felvonulnak Erdély magyar lakta vidékeinek szövetségi vezetői és a gyűlésen rendszeren élénk eszmecsere folyik szövetségi kérdésekről.

A folyó évi gyűlés résztvevői érdekes megállapítást tehetek. A rendszeres tárgysorozaton szereplő s az intézet működését ismertető pontok után a gyűlés tagjai értekezletet tartottak. Az értekezleten kizárólag gazdasági, főképpen pedig mezőgazdasági tárgyu kérdések kerültek tárgyalásra. Antónia Mihály szövési unitárius lelkész az állatbiztosítás kérdéséről tartott nagy érdeklődést kiváltó előadást, Skita Mihály gazdasági tanár pedig a tejszövetkezetek előfeltételeiről és hasznáról értekezett. Az értekezleten jelen volt szövetségi vezetők nagy lelkesedéssel szólottak hozzá a kérdésekhez, hangoztatva, hogy nemcsak az állatbiztosítási, tejszövetkezeti, hanem tojás- és baromfi-értékesítési szakcsoportokat is sürgősen

meg kell alakítani, hogy a magyar kisgazda megélhetésén javítani lehessen.

Az órák hosszát tartó értékes vita jó példa, de egyben utmutató arra nézve is, hogy népünk vezetői mivel törődjenek? Semmi sem fontosabb kérdés ma, mint az, hogy a földművesek baján segíteni lehessen! A Hitelszövetkezeti Központ tehát a lehető leghelyesebben jelölte meg az utat a szövetségek fejlődését illetően, mikor a mezőgazdaság érdekkörébe tartozó szakcsoportok alakulásának fontosságát hangoztatja és e téren tettekre serkent. Minden dicsőre és elismerésre érdemes a Hitelszövetkezeti Központ vezetősége élén dr. Ferencz József ügyvezető igazgatóval és dr. gróf Bethlen László igazgatósági taggal, akik a lapunkban is régóta hangoztatott elveket igyekeznek megvalósítani.

Ha minden magyar intézmény így számolna a változott helyzettel, mint a Hitelszövetkezeti Központ, a kisebbségi sorsba szakadt magyarság anyagi helyzete rövidesen nagy javulást mutatna.

Művelődési mozgalmak

MŰKEDVELŐI ELŐADÁS SZÖVÉRDEN. A szövési ref. műkedvelő ifjúság nagy sikerrel adta elő Tóth Ede háromfelvonásos népszínművét a „Tolonc”-ot. A főbb szerepekben kitűntek: Szövérfi Eszter, Szász Margit, Bustya Zsuzsika, Szöcs Albert, Ravasz Lőrinc, Varga Elek, Dósa Elek. Kisebb szerepekben nagyon jók voltak: Szövérfi Eliza, Birtalan Ágnes, Simon Klári, Farkas Sándor, Dósa Viktor, Nagy Gyula, Szövérfi Sándor, Sipos György, Farkas Albert és Molnár András. A betanítás és rendezés fáradságos munkáját Kovács Lajos ref. tanító végezte. Az előadás után reggelig tartó mulatság volt.

SZINIELŐADÁS TACSON. A tacsai Daloskör és Ifj. Egyesület műkedvelői nagy sikerrel adták elő a „Bíró leánya” c. 3 felvonásos színdarabot. Az előadás olyan

jól sikerült és annyian nézték meg az első alkalommal, hogy még egyszer meg kellett ismételní. Szerepeltek: Szilágyi Anna, Szilágyi György, Rácz Bözsi, Székely Kati, Rácz Mari, Vas Kati, Rácz Erzsébet, Ercei Mihály, Gáznár Mihály, Szilágyi Mihály, Rigmányi János és Borsos Mihály. A szereplők mindannyian igen jól játszották meg szerepeiket. A betanítás munkáját Zsigmond Elek tanító végezte Adorján Antal ref. lelkész segítségével. A színelőadást táncmulatság követte. Az estély ugy anyagilag, mint erkölcsileg jól sikerült.

JÓTÉKONYCELU ESTÉLY. Szigetfalun Dezszy Varga Anikó tanítónő jótékonycélu estélyt rendezett két szászvárosi árvaházi növendék javára. Az estélyen dicsőre méltó ügyességgel szerepeltek a legkisebb gyermekek is. A bevételt, 800 lejt, a jelzettelra elküldötték.

SZINIELŐADÁS BIHARPÜSPÖKIBEN. Biharpüspökiben szép kulturmunka folyik. A közelmúltban nagy közönség előtt a „Felhő Klári” c. 3 felvonásos népszínművet adták elő. A darab előadása jól sikerült s nagy tetszést váltott ki. A női szereplők közül Borsi Juliska, Szeghalmi Bözsike, Antal Juliska, Kozák Ilonka, Nagy Róza és Nagy Ilonka, a férfiak közül pedig Szeghalmi Lajos, Felvinci Sándor, Molnár Lajos, Csáki Károly, Nagy Sándor, Péth Gyuszi, Nagy József, Kabai Lajos, Gergely János és Szeghalmi kitűnően játszották meg szerepeiket. Meg kell említenünk a kis zenekart, mely helybeli magyar fiukból alakult. Tagjai: Gergely Károly, Gergely János, Szeghalmi Jenő és Tóth Imre. A rendezés és betanítás fáradságos munkájáért Herezegh Kálmán ref. igaztanító és Szeghalmi Lajos érdemelt meg nagy elismerést.

MULATTATÓ

MIT KIVANOK MAGYAROKNAK

*Erőt szeretnék mindenik magyarban,
S hogy tenni tudjon lelkesen akarva,
Viharral, vésszel tudjon szembenézni,
Legyen kitartó, büszke és vitézi!*

*Szívet szeretnék én minden kebelbe,
Hogy érzellemmel lenne az betelve;
Hogy nemzetednek ősi búja fájjon,
S szerelme oltárt nálad is találjon.*

*Ertelmet adnék én minden magyarnak,
Belátni: átkos forrását a bajnak,
Hogy szertehúzva nincs erő, mi győzne...
De lesz jövődönk, hogyha: kéz a kézben!*

Földes Zoltán.

Halhatatlan mesék.

— Mutatvány a „Magyar Nép” Könyvtárának most megjelent 43-ik kötetéből. —

A majomról és a rókáról.

Találkozott a majom az utcán a rókával.
A róka csufolni kezdte a majmot:

— Hitvány állat vagy bezzeg. Lám, csep-
pet se szégyelled magad, hogy farkad nincsen.
Ezenkívül a ködmönöd is igen gyenge.

— Igy van ez — felelt nagybusan a ma-
jom. — Elég nyomoruság ez nekem. Mindenki
csak csufol a mezitelenségem miatt. De hát
nem tehetek róla, én a természetet meg nem
másíthatom.

— Hát te milyennek látsz engem? — kér-
dezte a róka.

— Szép állat vagy — mondta a majom,
— szép veres subád van. Azonfelül szép hosz-
szú farkad is van. Oh bár csak a felét nekem
adnád, hogy befedjem magamat s megmen-
kedjem a sok nevetéstől és csufolódástól.

Azt mondja a róka erre:

— Azt már nem. Még azt szeretném, ha
ennél is hosszabb volna a farkam. Bölcs állat
hírében állok, engem megillet ez a szép ékes-

ség. Te ugyanis bolond vagy, farkod nélkül is el-
lehetsz.

Beszélgetés közben egyszer csak valami
kürtszót hallanak.

— Miféle muzsika ez? — kérdi a majom,
talán bizony táncra sipolnak.

— Tisztára bolond vagy, hogy nem ismer-
ed ezt a muzsikát. A vadász közeledik, mert
biztosan megkivánta a szép subámat, most
azért keres. Megyek is, amerre a szememmel
látok.

De már nem mozdulhatott. Hirtelen körü-
lötötte termetek az agarak. A majom szempil-
lantás alatt felszaladt egy magas fára, a róka
azonban hiába próbált elillanni a kutyák közt,
megfogták és keményen tépni kezdték a su-
báját.

— Na most, róka mester, — kiabált le a
fáról a majom. — Most vedd elé ravaszságod
és bölcsességedet! Menekülj ha tudsz. En-
gem bolondnak mondtál, de most látszik meg,
ki a bolond kettőnk közül. Irigységből és ke-
vélységből nem adtál a farkadból s most hol-
van immár a szép farkad és a szép subád!

Értelme:

Ez a mese a szegény jámbor embereket
és a gazdagokat hasonlítja össze. A szegény,
mindig csak az ő szegénységét nézi, azon szo-
morkodik, de a gazdagok őt ezen a világon
meg nem váltják. Nem veszi azonban észre a
szegény, hogy milyen sok jóval áldotta meg
őt az Isten. Azért mondja a bölcs: a szántó-
vető emberek boldogok. Csak nem tudják fel-
mérni a sok jót, mellyel Isten megáldotta
őket. Ehelyett a gazdagokat itélik boldognak,
nem veszik észre, hogy a gazdag mennyi kü-
delemnek és veszedelemnek van kitéve. A
szegénynek senkitől se kell tartania, de a
gazdag nyughatatlan, mert sok a gondja. A
sok félelem és rettegés gyötri és emésztí szí-
vét. Igaz, hogy puha párnán hál éjjelente, de
nem igen alhatik, csak sűrög-forog rajta.
Ezért a bölcs ennél a mesénél arra tanítja a
szegényt, hogy elégedjék meg azzal, amit Isten
és a természet adott. A gazdagot pedig
arra tanítja, hogy szépsége és gazdagsága
miatt kevély ne legyen és felfuvalkodásból
szegényt le ne kicsinyelje, mert Isten az igaz-
ítelőbíró, látja és megítéli mind a kettőt.

A lóról, a szarvasról és a vadászról.

A ló és a szarvas valami felett összevesztek s azótától gyűlölködni és áskálódni kezdtek egymással. A ló úgy látta, hogy a szarvas igen szép és igen gyors s emiatt ő nem veheti fel vele a versenyt és bosszút sem állhat rajta. Ezért az irigység elvitte őt a vadászhoz és ilyen szavakat adott a szájába:

— Jó hirt mondanék neked, ha megfogadnád a szavamat. Szép kővér szarvast tudok egy helyen, ha megfoghatnád, jó hasznát vennéd. Pompás pecsenyének valót vághatnál belőle, bőrét és szarvait drága pénzen eladhatnád.

Azt mondja a vadász:

— De én nem tudom ám, hogy hol van ez a szarvas. S ha meg is találnám, nekem nem áll meg, hogy meglőjjem, vagy megfogjam.

— Megmondom én, hogy mit kell cselekedned — biztatta a ló. — Egyszer én előre megyek s kikémlelem a szarvas buvóhelyét. Aztán idejövök hozzád s megmondom neked, hogy hol van. Addig te szerezz nyaragot és féket. Aztán ülj a hátamra és elviszlek odáig s ha meg is szaladna, nyargalj utána és üsd átál a dárdáddal. Akkor aztán a tied lesz.

Igy is történt. A ló kikémlelte a szarvas helyét, visszajött a vadászhoz, a vadász megnyergelte, féket vetett a fejére, és hátára ült. Mikor meglátta őket a szarvas, a gödörben, ahol pihent, nekiiramodott fel a hegyoldalra, az erdő felé. Utána a ló is, igyekezett keményen, hogy elérje. De a szarvas lába gyorsabb volt, s a vadász vágni kezdte sarkantyúval a lovat és biztatta:

— Gyorsabban édes szolgám, mert így ugyan el nem érjük.

Eközben a szarvas bemenekült az erdőbe, és a ló halálos fáradtan könyörgött a vadásznak:

— Jaj hagyj békét, ne kergess már tovább. Szállj le rólam, vedd le a nyaragot a hátamról és a féket a fejemről.

De a vadász rá se hederített s foghegyéről mondta:

— Hogy is képzelsz eféléket! Ha egyszer a hátadon ülsz, és szájadban van a zabla, vége a szabadságodnak. Ezentúl oda még, a lová én mondom. Ha pedig nem akarnál, majd megérzed a vasakat az oldaladban.

Ertelme:

Ezzel a mesével több dologra tanít a bölcs. Először arra, hogy békességben éljünk, ne bántunk senkit, és ne vesszünk össze senkivel. Abból csak irigység, gyűlölség és bosszuzállásra való kívánság támad. És ezekből aztán további veszedelmek következnek. Jobb az embernek, hogy barátai legyenek, mint ellenségei. És jobb ezer barát egy ellenségénél.

Aztán arra tanít még ez a mese, hogy a bosszuzállásra sietőt gyakran megakasztja utjában az Isten. Ahol másnak akarsz ártani, észre sem veszed s magadnak teszel kárt, és hozol veszedelmet a saját fejedre. Ha ezt a mi nagyuraink is meggondolnák, bizony Budán nem ülne most török basa. De most már a nyereg a hátunkon maradt és a zabla a szájunkban.

A bolháról és a tevéről.

A bolha nagyon unatkozott a régi lakásán. Egyre mondogatta magában:

— Unalmas dolog mindig egyhelyben lakni. El is indulok idegen földekre, hadd lássak országot-világot.

Kereskedő emberek szálltak meg tevéikkel a gazdánál s hogy lerakták portékójukat, megpihentek és reggel tovább indultak. A bolha szerét ejtette, hogy elbujjon az egyik tevé farmatringjában, hogy őt is vigyék magukkal. Mikor aztán elérkeztek a szomszéd országba, kibujt a bolha a farmatringból, leugrott a földre és felkiáltott a tevének:

— Látod milyen becsületes vagyok. Tudom, eddig is nagy terhedre voltam, nem akarlak terhelni tovább.

A tevé csendesen elmosolyodott és így felelt:

— Ahogy azelőtt nem terheltél engem, úgy most nem is könnyítettél rajtam.

Ertelme:

Ezzel a mesével a bölcs azokat az apró, fontoskodó embereket akarja kicsufolni, akik a maguk kicsiségének túlnagy jelentőséget tulajdonítanak és magukat a nagyok és eszesek közé elegyítik, mintha ők is számítanának valamit. De bármennyire is igyekeznek magukra vonni a figyelmet, hol szép szóval, hol veszekedéssel, nem használnak senkinek semmit, igaz, hogy ártani se tudnak.

Apróságok * Adomák

Hány ember hal meg földrengések következtében?

Az utóbbi időkben a Föld sok vidékén okoztak földrengések nagy szerencsétlenségeket. Felmerül a kérdés, hogy évente hány ember pusztul el földrengések következtében? A kimutatások szerint a földrengések alkalmával elpusztult emberek száma évente átlag 14—15 ezerre rug, vagyis átlagosan minden nap 40 ember hal meg földrengések következtében. Ez a szám első pillanatban nagynak látszik, pedig például csupán az Észak-amerikai Egyesült Államokban évente automobil gázolások következtében 30 ezer ember hal meg, tehát kétszer annyi, mint földrengések által.

Jól sikerült gyógykezelés.

— Orvos úr kérem, kissé sokkalom a számlát, hiszen a gyógykezelés nem volt eredményes, kopasz maradtam.

— Ezért soha se busuljon, legalább a haját a felesége nem tépheti ki!

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 20 lej.

Felfutó. A templom körül lévő betonfal stilszerű dekorálására legmegfelelőbbnek találom a *repkény* vagy *epheu* (*Hedera Helix*) ültetését. Várfalakak, romokat és régi házfalakat szoktak vele befuttatni és erre a célra kiválóan alkalmas. A repkényvel befuttatott fal állandóan, télen-nyáron zöld, mert a repkény örökzöld növény. Amellett fonséges, komor és magasztos képet ad az illető építménynek, a mi nagyon illik a templom környezetéhez. A repkény önmagától futja be az illető falat, kapaszkodó szorveivel min-

den támasz nélkül szorosan odatapad a falhoz, úgy, hogy a szél, vihar vagy záporosó onnan letépni képtelen. A mellett figyelemre méltó, hogy a repkényvel nagyon olcsón tudjuk a falat befuttatni, mert erdőségeinkben vadon terem és onnan könnyű szerrel betelepíthetjük a befuttatandó fal elé. A neki való helyet föl kell ásni, meg kell porhanyítani és esetleg jobb földdel keverni, hogy a repkény növekedését elősegítsük, mert a repkény lassan nő. A repkény azonban nem fogja szép színű virágokkal a falat ékesíteni, mert a repkény virágai nem feltűnők, hanem zöld színűek. Ha azt akarjuk, hogy a befuttatott fal virágos legyen, akkor azt vagy *futórózsával* vagy az ugynevezett *kékákáccal* (*Glycinéval*) kell befuttatni. Mind a kétféle növényt *Mühle Arpad* temesvári magkereskedésében lehet kapni. A futórózsákból vagyis kuszórózsákból egész sor újdonság kapható ott. Darabja 35 lej. A *kékákác* darabja 80 lej. Azt azonban nem ajánlom, hogy a falat vegyesen futassák be örökzöld és virágos kuszó növényvel, mert az mindig hézagos lesz. Legfeljebb úgy lehet tenni, hogy az északnyugati oldalt repkényvel, a délit pedig *kékákáccal* futtassák be.

A *kékákác*ból (*Glycine sinense* vagy *Wistaria*) több faj van forgalomban. Ez a gyönyörű kuszó cserje Északamerikából származik, az ákáchoz hasonló nagy virágfürtjei vannak, amelyek a fajok szerint lilapiros, hófehér, vagy világos rózsaszínűek lehetnek.

Hogy a fal sűrűn be legyen futtatva minden 2—3 méternyi távolságra ültessünk egy-egy tövet.

P. B.

M. F. Szinéváralja. A levéltetvek irtására többféle oldatot szoktak használni, amelyekkel a levéltetves helyeket bepermetezik. Erre a célra használják a dohánylevet, bodzavirágteát, kvasszifőzetet, sőt a vízzel hígított denaturált szeszt is. Melegágyi és üvegházi növények azonban kényesek lévén, ezen szerek iránt és érzékenyebbek, mint a kertben vagy mezőn nevelt növények. Így pl. tapasztaltam, hogy az üvegházi és szobanövények az igen erős do-

hányló iránt is érzékenyek. esetem, hogy levéltetves szobanövényem a hígított dohánylében fűrésztés után teljesen elpusztult. Azért ezen növények elővigyázatossal kezelendők.

Nagyon ajánlják az őszibarackfák, rózsafák, szoba- és üvegház növények és kényes virágok levéltetvei ellen ezen növények a maró hatóanyagoktól megvédésére *Thanol-oldat* permetezését. Erre célra 100 liter vízben 1 kg. *nolessenciát* kell feloldani és ezzel kell a levéltetves helyeket bepermetezni.

Másik szer, amit újabban nagyon ajánlanak az *Aphidon* ellen a levéltetvek ellen 5%-os oldatban szoktak alkalmazni. A levéltetves zöld leveleket jól bepermetezni ezzel az oldattal.

Amennyiben zsenge üvegház szobai növényekről van szó, amelyek nagyon érzékenyek, az elővigyázat kedvéért csak 1%-os oldattal kell bepermetezni, vagyis 1 rész *Aphidon* 20 rész vízben kell feloldani. Megjegyzendő, hogy az *Aphidon* a gyökereket megtámadja, másrészt azonban nincs hatással.

Dr. Péter Béla

T. D. Nagysármás. Levéltetvéről panaszkodik, hogy szobai kocsija megsántult és nagy nehezen épült fel. Megkérjük, hogy ha figyelmesen vizsgálta volna gazdasági rovarcikkeit, kocsiját 1—2 nap meg tudta volna gyógyítani malacos kockák és hízó diszantulásoknak okáról többszörünk lapunkban a folyó évben. A lesántulás oka: *táplálék zavar*, vagyis az, hogy a kocsija a takarmányban nem jutott elég *minhoz*. Ezen nagyon könnyű lehet segíteni. Adjon az illetőnek „*Pekk*”-et és a beteg 1—2 nap alatt teljesen meggyógyul. Olvassa figyelmesen *Magyar Népet* és olvassa a 102. szám alatti „*Pekk*” nagyról szóló cikkeinket!

G. A. Az új uttörvény (drumurilor) 102. szakaszában kihágást követ el, aki a pénz büntetés nélkül terjedő pénzbüntetésre tartatik azon egyén, aki bármilyen módon rongálja az uttörvény után a csöplőgépet szállítóval valószínűleg megrongálta.

mely utrész, ugy helye van a döntés alkalmazásának. Miután az uttörvény nem tartalmaz olyan intézkedést vagy megszorítást, hogy a cséplőgépek egyik helyiségből a másikba való szállításához hatósági előzetes engedély szükséges, ezen címen Ön el nem eljárni nem lehet.

Miután leveléből kitűnik, hogy Ön elleni feljelentés inkább hosszú műve és miután Ön ezt a kezében lévő névjeggyel és még egy másik egyénnel megtörténtekkel is igazolni tudja, véleményünk szerint az utmester megvesztegetésképpen kért pénzt Önöktől, hogy hivatali kötelességét megszegje, ezért ellene az ügyességnél feljelentés adandó és annak eredménye az egész bírósági eljárást meg fogja dönteni.

B. S. A községek községi pótdíjait csak 1925 év végéig voltak megoszlaltak kivetni. 1926 év januárjában életbe léptetett közigazgatási törvény a községeknek ezt a jogát megszüntette és csakis bizonyos adókat kivételét engedélyezte. Ezen taxák például: cégéta, állatorvosi, községi bizonyítványok, állatorvosi, állatellátási, kutyák tartása stb. taxák. Az 1925 év végéig kirótt pótdíjval hátrálásokban levők ezen hátrálékokat megfizetni tartoznak. Ezen hátrálékok most is behajthatók, tekintet nélkül arra, hogy mint beajánlandó hátrálékok (rámásítak) községi költségvetésbe (büdtöbblet) fel vannak-e véve.

Ha a behajtás által valaki jobbra sértve érezné magát, panaszával forduljon a vármegyei választmány elnökéhez, ki az ügyvizsgálása után a választmány döntését fogja kérni.

H. B. Tehéntejet egy kevés ecet-megoldással. Ha megaludt, a szövesü rongyba tesszük és áztatjuk. Kipréselés után egy lapra téve addig dörzsöljük, amíg a darabos részek eltűnnek. Ehez egytized rész oltott méz és kevés hidegvizet téve adunk keverjük, míg pépszerűvé válik. Ez a turóenyv. a turóenyvet a felkenéshez tetszés szerinti vízzel. A turóenyv igen jó vízálló anyag, a régi talosok a padlót ezzel enyvezészek.

Sz. A. P. 99. Sajnos, nem tudjuk megérteni világosan a kérdést. Szíveskedjék a végzést és a szerződést lemásolni s címünkre elküldeni, akkor azután ha megismétli kérdését, szívesen megadjuk a szükséges felvilágosítást.

U. L. Kérje ki az adókiivetést írásban és adjanak be felebbezést a kiivetés ellen, mivel az adó jogtalan.

Sch. K. 1. Sorából a gép teljes szerkezete nem látható, alapgonddalata azonban nyilvánvaló. Súlykombinációkkal mozgásban akar tartani egy járművet. Végeredményben semmiből energiát akar teremteni, ami a természettudományok alaptörvényei szerint lehetetlen. A tervezett géppel sikert nem érhet el. **Dr. Széll Kálmán.**

2. A felmondási időbe beleszámítódik a szabadságidő is, hiszen arra az időre is kapja a fizetést.

F. Z. Amíg mint felekezeti tanító működik, arra az időre a törvény szerint nem esedékes nyugdíja, de mikor ismét nyugdíjba lép, azaz az egyházi állása után is nyugdíjat fog kapni, akkor újból kérnie kell nyugdíja megállapítását azon időtől kezdve, mióta megszűnt felekezeti tanító lenni. Ez a nyugdíj megszűnés csak a felekezetről működő tanító személyzetre vonatkozik, ha bárhol más helyen működne, nyugdíját nem érintené másnemű elfoglaltsága.

„Kisebbségi.” Ön nem esküt nem tett tisztviselő, tehát az 1929-ben letett esküje érvénytelen. Mint kinevezett állami román tanító a román törvények alá esik s ha felfüggesztették, akkor kellett volna a törvényes felebbezési határidőben érvényesítenie jogait. Levele általánosságban szól, nem írja mikortól meddig szolgált, mikor kellett vizsgára állnia stb. Ezen pontos adatok nélkül pontos feleletet sem adhatunk.

Cserepet, földgázzal égetett, fagyálló, tartóst

»Terrasit« nemes vakolatot, templomok vakolásához, mely színtartó, viharálló, javítást nem igényel, Cementlapot tisztes kivitelben, különböző színben és motívummal előnyösen szállít a

MERCULES S. A.
Dicsőmárton-Dicsőszentmárton.

Szerkesztői üzenetek

Azon előfizetőinknek, akik hátrálékokat beküldtek, olyan sorrendben, ahogy a pénz beérkezett, küldtük ki a könyvnaplót, a küldjük ezután is. Tehát még van alkalmuk a hátrálékosoknak, ahhoz, hogy a könyvnaplót hozzájuthassanak, mert ha tartozásukat beküldik, a pénz beérkezése után a naplót azonnal postázzuk.

Sz. J. Szárazberek, Sz. A. Nyires, B. D. Szentmargitta, B. G. F. Kémer, V. P. Nyires, P. J. Görgényszentimre, Cs. B-né Zágón, O. L. A-né Felvinc, F. I. Bardóc.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

T. I. Jenőfalva. Verseit nem közölhetjük.

H. I. P-é Mezőség. Sorsjegye az eddigi húzásokon nem nyert. A jövő hó elején ismét érdeklődjék, mert a hátralevő húzásokon még nyerhet.

B. G. Nagy sajnáljuk, de a „Széna és szalma” című elbeszélésnek nem tudunk nyomára akadni, illetőleg ez az elbeszélés az elmúlt év folyamán nem jelent meg lapunkban.

N. S. Beresty. Kérésével forduljon az Erdélyi Gazdasági Egyesülethez Cluj-Kolozsvár Attila u. 10, ahonnan bővebb felvilágosítást nyerhet a Gazdakör alakítására nézve.

D. J. és B. K-né. Az Olasz Vöröskereszt sorsjegyük ügyében egyelőre nem tudunk választ adni, mert a legújabb húzásokon a tartalmazó könyv még nem érkezett meg az itteni bankokhoz. Ha a könyv megérkezik, amire pár héten belül minden kilitás megvan, azonnal közöljük, hogy a sorsjegyük nyert-e. Ugyanez áll a Jászvegyesület sorsjegyeire is.

B. K. Sorsjegye az eddigi húzásokon nem nyert.

Névtelen. A Mentőegyesület sorsjegyeinek nyerceményjegyzékét azért nem közöljük, mert igen nagy területet foglalna el lapunk.

ban. Nem is szükséges Önnek a városba bemenni, mert ha sorsjegyének számát közli velünk s válaszbélyeget mellékel, az esetben a választ mi azonnal megadjuk. Egyébként a sorsjáték nyereségeinek jegyzékét, illetve elosztását olyanok állítják össze, akiknek ebben tapasztalataik vannak s ha az Ön sorsjegye nem nyert, arról ők igazán nem tehetnek.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: M. D. Csikszereda 163, *Tatraból*: K. M. 95, F. Cs. M. 95, M. M. 95, F. I. 170, B. A. 95, B. I. 95 1930 dec. 31-ig és Sz. J. 170, S. A. 170 1931 márc 15-ig, K. I. Gy-ó Lemhény 175, Cs. L. B. Dobra 95, D. F. Segesvár 340 (r. 1930. dec. 31-ig), L. M. Csanálos 170, Sz. F. Sepsiköröspatak 170, Cukorgyár Marosvásárhely 510, ifj. Cs. J. Rigmány 175, H. F. Majláthfalva 170, V. Zs. vasutas Marosdóce 175 (r. 1930. dec. 31-ig), B. K. Székelyszáldobos 175, K. J.

Kézdizsentlőlek 175, J. I. Nagyszalonta- 170, *Szászhermányból*: K. E. 170 és K. J. 170, P. J. Érkörtvélyes 163, A. I. Hidalmás 175, V. D. Váralmás 175, *Oklándról*: F. D. 170, E. A. 170 és F. M. 170, F. D. Marosfalu 190, K. I. Ákos 95, K. I. Bakóvár 170, D. S. Gerendkeresztur 170, B. M. Kis-solymos 175, F. K. A. Paszta-keresztur 155 (r. 1931. nov. 15-ig), Sz. Gy. Arad-Gáj 170 (r. 1931. aug. 1-ig), K. J. Vadász 175, K. B. Tenke 3250, *Csikdánfalváról*: P. A., P. B. és H. I. 170—170, S. S. Gyalár 170, H. E. Érszakácsi 170, F. S. Nagysajó 170, K. J. Bihar-szentjános 1700, T. A. Csikszentmihály 255 (r. 1931. júl. 1-ig), L. M. M. Toldalag 170, M. L. Hadad 170, Id. K. S. Nyires 170 (r. 1931. dec. 31-ig), Cs. F. Nagyzerénd 170, Sz. G. Biharvajda 170, B. A. Barót 170, *Kovácsnáról*: O. M. 170 O. F. 170, G. I. 170 lej.

Nyugodt alvás, friss étel az egészség legjobb kifejezése. Egészségének fenntartásához idegeink erősítéséhez járuljon hozzá, ha reggelire, uzsonnára maltine-t használ.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand (v. Wesselényi Miklós-utca) 7.

Fiókintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen, Cehul-Silvaniei-Szilágycsék Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagynyedi Kisegítő Tak. pénzt. R. T. Ajud-Nagynyed és cs. Uloara-Marosujvári Fiókintézetek.

Sajtóárak:

60.000.000 1 lej

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl.

Engedélyezett devizabelföldi

„Transsylvania” Bank

Cluj-Kolozsvár.

Fiókintézetek:

Torda, Gyulafehérvár, Marosúvár, Marosheviz, Ditró, Mócs, Gyergyószentmiklós, Csikszereda, Csikszentmárton, Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres, Elfogad betéteket, leszámított váltókat és bárhova teljesít átutalásokat, meghitelezéseket.

A szerkesztésért felel: GYALLAY DOMOKOS

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Eladó fajliszta, törzskönyvezett Rhode Island, Red, Leghorn, Chaki Campbell és indiai futó tenyésztőjás. 1 darab 15 lej. Ugyanezen fajtákból eladó tenyésztőzsekek. Téesy baromfitelep Targu-Lăposului-Magyarlăpos, jud. Somoș.

Virágmagvak, veteménymagvak, virággumók, bokorrózsák, Tutórózsák, diszceserjék, ujdonságok jutányosan. Árjegyzék díjtalan. Gáspár műkertész, Hoghiz-Olhéviz, jud. Tárnavamare.

Szőlőkezelői, erdészi, ispáni állást keres azonnalra 21 évi gyakorlattal, kitűnő referenciákkal, kiscsaládu gazdatiszt, K. B. Cluj-Kolozsvár, Csertörő-utca 33.

Mezőgazdasági munkálatokban is jártas szakvizsgázott erdész, kitűnő bizonyítványokkal, nagy gyakorlattal állást keres. Cím a kiadóban.

Eladó 1927-beli gyártmányu 8 HP. állóhengerű Hofherr benzínmotor. Esetleg elcserelném 3-as gőzkazánnal vagy Fordson traktorral. Salati Ferenc, Hoghiz-Olhéviz, jud. Tárnava-mare.

Eladó 1 drb. MAV gyártmányu 930 mm-es keveset használt kifogástalan állapotban levő golyócsapágyas cséplőgép MAV benzínmotorral, vagy Hanomag traktorral, igen kedvező feltételek mellett. Cím: „Industria-Economia” rt. Timișoara-Temesvár.

Vetőmagvak

gazdasági magvak
konyhakerti magvak
virág magvak
here magvak
takarmányrépa magvak
legmegbízhatóbb minőségben

szőlő, gyümölcs és állatvédelmi anyagok, mindennemű gazdasági cikkek

MEZŐGAZDÁK

(Kereskedelmi Részv.-Társ.)

Alapított az 1960 évben **APAD** Alapított az 1904 évben
Árjegyzék kívánatra ingyen!

Mindenki féláron utazhat Budapestre a Mezőgazdasági Kiállításra és Vásárra!

A vásárigazolvány ára 180 lei, kapható a Keleti Ujság összes bizományosainál, valamint minden Menetjegyirodában. — 197 lei előzetes beküldése mellett a Magyar Nép kiadóhivatala is megküldi. A vásárigazolvány ellenében március 14-től 24-ig **vizum nélkül lépheti át a határt.**

A magyar államvasutak az odautazásnál 50% kedvezményt adnak, a visszautazásnál pedig úgy a magyar, mint a román vasutak márc. 24-től márc. 31-ig 50% kedvezményt nyújtanak.

Előnyös fajbaromfi és gyümölcsoltvány ajánlatok Sándor Béla ajtoni gazdaságából:

Fajbaromfi **Vörös Izlandi** (Rhode Izland red), fehér **Leghorn** fajtojás **darabja 15 lei.** Lapunk útján történt megrendeléseknél leg-
alább **60 db.-nál** (egy doboz) **egy tojás 10 lei.** — **Khaki**
Campbell kacsa keltető tojás **db.-ként 20 lei.**

Gyümölcsoltványok és pedig: Jonathán, angol aranyparmen, Ananász renelt, muskotály renelt, batul, ponyik, Adamsparmen, Bellefleur, fehér Kalvill **darabonként 35 lei.** A „Magyar Nép” útján **legalább 20 oltvány rendelésnél darabja 30 lei.**

A megrendelések az alábbi címre küldendők:

Sándor Béla Cluj-Kolozsvár,
Str. Iuliu Maniu (Szentegyház u.) 32, vagy lapunk kiadóhivatalához.

Az árak mindenütt ab Kolozsvár értendők s a vidéki rendeléseknél az árakhoz hozzászámítódik a portó s csomagolási költség is. A Kolozsvárt átveit áruknál semmiféle külön költség nincsen.

Eladó malom egészben vagy darabonként:

1. Legmodernebb, smirgliköpenyes Friedrich-féle kombinált koptató, teljesen új, óránként cca 3 q teljesítmény — — Lei 35.000'—
2. 22-es hengérszék, 1 pár rovátkolt, 1 pár sima és 3 dárab tartalék hengerrel, kifogástalan jó — — — — — Lei 23.000'—
3. 60 HP. nehézbenzín v. petrolmotor, Hanomag, 4 hengeres Lei 45.000'—
4. 36-os korpakőjártat, francia kovakövekkel, gyári — — — Lei 15.000'—
5. 2 pár 36-os kőjártat, 1 pár francia és 1 pár bányai kő, gyári Lei 27.000'—
6. 4—5 m. cilindrszita selyemmel, gyári — — — — — Lei 10.000'—
7. dupla radialszita selyemmel, gyári — — — — — Lei 5.000'—
8. szimpla radialszita selyemmel, gyári — — — — — Lei 3.000'—
9. komplett gyári dupla felvonó cca 5 m., gyári — — — Lei 5.000'—
10. komplett gyári szimpla felvonó cca 7 m., gyári — — — Lei 3.000'—
11. 3 db. szimpla felvonó cca 4 m. — — — — — Lei 6.000'—
12. kifogástalan jó szijjak per, kg. — — — — — Lei 250'—
13. facsövek, kerekék, transmissziók stb.

Az egész malom komplett, kőpaddal, lépcsőkkel, szerszámokkal stb. kedvező részlelvezetésre Lei 190.000'—

Érdeklődők forduljanak **Dr. Werner Jenő** földbirtokoshoz, Satumare-Szatmár, Str. Tudor Vladimirescu 18.

KONFIRMÁCIÓS EMLEKLAPON

vastag könyvpapíron
többszínű izléses nyomással
a következő nagyságban
kaphatók:

17×25 cm. darabja 2'50 lei
24×32 cm. darabja 3'— lei
Megrendelhető utánvétellel v. az összeg előzetes beküldése ellenében a

MINERVA

könyv- és papíraru üzletben
Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria
(volt Deák Ferenc-utca) 1. sz.

AMBROSI, FISCHER & CO. AIUD — NAGYENYED

Szőlőoltványok,

alanyvesszők, gyümölcsfák,
diszfák, rózsák stb. legjobb
beszerzési forrása.

Árjegyzék kívánatra ingyen!

A nagybőjti kegyelmi szent időben az alábbi elmélkedő és imádságos könyveket ajánljuk:

Hevenesi-Huszár: Elmélkedések a nagybőjt minden napjára vászonkötésben — — — 50'—
Czumbel: A kereszti útján — — — 96'—
Heiczl: Szent József imakönyv (imádságok márc. hónapra) — 100'—
Uj lelki manna imádságoskönyv — — — — — 136'—
Kis Jézus imádsága (gyermek imakönyv) — — — — — 25'—

A pénz előzetes beküldésére portómentesen szállítja a

MINERVA

Cluj-Kolozsvár,
Str. Regina Maria (Deák Ferenc-u.) 1
Utánvételi portó 20 lei.

Küldelje meg

Pásztortűz

Arodalmi folyóirat

Előfizetési díj:

Egész évre — 500 L. Félévre — — 280 L.
Negyed évre 140 L.Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatószámot!

RADIUMCHEMA

RHEUMA ISCHIASZ
IZULETI GYULLADÁSOK
IDEGBAJOK ZSÁBA, BENUJÁS
ÉRHEMESZÉDES NŐI BAJOK

LEGZEST ELENKITI
VERELLATÁST FOKOZZA
ANYAGCSERÉT SZABÁLYOZZA
IDEGEKET KI-EGYENSÜLYOZZA
MÉRGEZŐ ANYAGOKAT ELTÁVOLÍTTJA
GYULLADÁST GÁTLO ÉS FELSZÍVO HATÁSA VAN
MIRIGYEK MŰKÖDÉSÉT SZABÁLYOZZA FAJDALMAT CSILLAPÍT

COLTYVA, CUKORBAJ, MIGREN, BÓRBAJOK
SZIV-GYOMOR-LÉP-MÁJ-VESE-HASDANTALMAK
TÜDŐ-TUBERKULÓTIKUS MEGBETEGÉDESEK, ASTHMA STB. STB.

RADIUMGYÓGYÁRNAK

Beszerezheti és ingyenes felvilágosítást nyerhet:

St. Joachimsthal „Radiumchema“ romániai igazgatóságánál
ARAD, Str. Consistorului (v. Bathányi-utca) 31.**VEGYE TUDOMÁSUL,**

hogy március 25-én 200.000 lei és április 1-én 1 millió lei főnyeremény készpénzben kerül kisorsolásra a kolozsvári **Menő Egyesület** sorsjegyek húzási napjain.

Ha szereti családját és félti jövőjét, akkor sietve rendelje meg a Sorsjegyirodában Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului (Unió-u.) 16. szám szerencsés sorsjegyet, mert különben elszalasztja szerencséjét, pedig milliós is lehet. — Ha 117. — lelt postán beküldi, a Sorsjegyiroda azonnal ajánlott levélben fogja elküldni a sorsjegyet.

Nyereményeket garantálja és fizeti Banca Albina Cluj-Kolozsvár

Modern méhészeti eszközök
műlep, valódi méhviaszból patent
sodrony anyarács legolcsóbban
beszerezhető
OZIERZON-méhészet, Oradea—Nagyvárad.

Szabadalmi törvény

megjelent magyar nyelven kapcsol-
latban a nemzetközi egyezményrel
és sok hasznos tudnivalókkal.
Ara előre fizelve 50 lei, utánvétellel
65 lei.

VASS A. szabadalmi ügyvivő
Cluj-Kolozsvár, Str. Drágálima 122.
(volt Fellegvári-út)
Könyvkereskedésekben is kapható!

Szőlőbirtokosok!

Mielőtt szőlőoltvány szükségletüket
beszereznék, kérjék előbb szőlőol-
vány és más szőlővesszőkről szőlő
értéstitomet, mely kimerítő utbaiga-
zítást ad a mai örökítésre, ugyszin-
tén a hiányok pótlására. Annál in-
kább kérje mielőbb, mivel bárkinek
ingyen és bérmentve küldi azt meg

Hajdu Istvánpusztán szőlőgazdaság
és szőlőoltványteleps

Diosig-Bihardűszeg jud. Bihar

Gazdatársak! OLCSÓBB LETT A SZUPERFOSZFÁTI Gazdatársak!

Tavaszi vetésekhez 16—18%-os vízben és citráiban oldható foszforsavtartalmu
SZUPERFOSZFÁTOT ajánlunk.

Könnyen oldhatóságánál fogva a legalkalmasabb trágya fejtárgyázáshoz is!

A kálihiány pótlására használjunk 40%-os kálisó!

Tanácsot, útbaigazítást, felvilágosító iratokat ingyen készséggel ad:

a „**Phoenix**“ kénsav és vegyitermékek R.-T.
Baia-Mare Nagybánya.

Végül a „MAGYAR NÉP“ kiadóhivatala, a mezőgazdasági kamarák,
a gazdakörök és a vidéki képviselvek.